

KUnSTPLAATS 2023 ETEN ANDERS

Begin januari lanceerden wij het thema ETEN ANDERS en riep we kunstenaars, dichters en receptenbedenkers op om voor 31 maart een bijdrage te leveren voor ons project. Daarbij de focus op ons *eten vroeger, nu of in de toekomst*. De afgelopen 30 jaar veranderden we onze eetgewoontes: van Hollandse pot naar wereldmenu. De komende jaren zet deze verandering in verhoogd tempo door, o.a. als gevolg van klimaatverandering, energietransitie en de aandacht voor dierenwelzijn en een gezonde leefstijl. Hoe zal onze maaltijd er over 10 jaar uitzien?

We ontvingen 47 inzendingen. Daaruit selecteerde een deskundige jury 10 kunstwerken, 8 gedichten en 2 recepten. Deze selectie vormde ons kapitaal: we maakten er een boekje mee, publiceerde de gedichten, kunstwerken en recepten verspreid over een half jaar in De Hoekse Krant en op sociale media. Verder was het de basis voor ons *ANDERS ETEN-festival* (17 september) en een expositie in het KUZ-huis (26 augustus – 7 oktober).

In ons jaarprogramma kwamen de belangrijkste speerpunten van dit thema aan de orde.

1. 15 februari: Historische avond, Henk van der Lugt

Ademloos lieten de aanwezigen zich meevoeren door de presentatie van Henk van der Lugt. Terug in de tijd, over de veranderingen in het Hoekse winkel- en restaurantbestand. Al snel werd duidelijk hoe gevarieerd en dynamisch het voedselaanbod hier vroeger was. En hoe veel middenstanders hun assortiment steeds vernieuwden, aangepast aan de eisen van die tijd. Van de Hollandse pot naar wereldmenu. Tussendoor werd een vegetarische snack geserveerd. Lisa Otte van KUnSTPLAATS leidde de avond in, accordeonist Daniel Sieczkowski zorgde voor sfeervolle muziek. Locatie: Huis van de Wijk, er waren ruim 100 bezoekers.

2. 25 februari: Creatieve workshop Eten anders, Coco Benschop

Kunstenaar Coco Benschop nam de deelnemers bij de hand, instrueerde ze en zorgde voor veel verrassingen. Er werd geschilderd met het sap van sla, bietjes, spinazie, sinaasappels, rode kool en met koffie, thee, kurkuma en nog meer producten die we eten en drinken. Tussendoor leerde Coco de schilders handigheidjes. Bijvoorbeeld om eigeel te gebruiken als bindmiddel. En citroensap als bleekmiddel, om egale kleuren levendig te maken. Na anderhalve uur gingen de deelnemers voldaan naar huis met een eigen kunstwerkje op doek. Locatie: KUZ-huis, aantal deelnemers: 7.

3. 22 april: Zoektocht naar eetbare planten in de duinen, Joost de Kurver

Met 15 volwassenen en 4 kinderen maakte bioloog Joost de Kurver een wandeling door de duinen in de Van Dixhoorndriehoek (Natura 2000-gebied). De deelnemers herkenden zelf hier en daar een eetbare plant, zoals wilde rucola en zuring. Maar dat er heerlijke groene asperges te vinden zijn en winterpostelein, verbaasde de groep. Joost gaf ook tips voor het gebruik van dovenetel, paardenbloem, teunisbloem, hondsdrif, brandnetels, muurpeper en look-zonder-look, bijvoorbeeld in pesto's en kruidenboter. Locatie: Van Dixhoorndriehoek, aantal deelnemers 19.

4. 11 mei: Lezing over mistoestanden in voedingsindustrie, Petri Jakobs

Bij binnenkomst kwamen de 60 bezoekers al direct in de stemming dankzij de eet- en drinkliedjes door het Vlinderduo van Henny Westdijk met zang door Cocky Vervenne. Om half acht startte Petri zijn lezing met een gedetailleerd verslag van de bijzondere manier waarop zijn vader in zijn jeugd, in de polder van Kedichem, zorgde dat er vlees en vis op tafel kwam. Er stond van alles op het menu: spreekwenssoep, torenvalkuitsmijter, muskusratragout en zelfs egellever. Op het eerste gezicht ging het er ruig aan toe. Maar zoals na de pauze zou blijken, was het leven van die dieren van het begin tot het einde beter dan dat van het vlees bij ons in de supermarkt. Toen wees Petri de aanwezigen op de mistoestanden bij de huidige voedselproductie, met alle nadelige gevolgen voor dier en mens. Locatie: Huis van de Wijk, aantal bezoekers: 60.

5. juni: zes dichters nemen deel aan Heilige Huisjes in De Dorpskerk

In de selectie van ETEN ANDERS zaten 8 gedichten. De Dorpskerk vroeg ons deze gedichten ten gehore te brengen tijdens het project Heilige Huisjes, een Rotterdams initiatief om kerken ook te gebruiken als locatie voor kunst en cultuur. Zes dichters namen deel aan dit project. Locatie De Dorpskerk, aantal bezoekers: 40 (geschat).

6. 9 juli: Kunstenaars tegen voedselverspilling

Het aantal plaatsen was beperkt, maar die waren dan ook tot de laatste plek gevuld. Ruim dertig bezoekers genoten in iCOON van de presentatie van Toffe Peren, twee kunstenaars die de strijd aanbinden tegen voedselverspilling. Hun boodschap was duidelijk: wat zonde toch dat we tegenwoordig, o.a. door reclame, zo gefocust zijn op puntgave tuinbouwproducten. Daardoor wordt er jaarlijks wereldwijd 1/3 van het beschikbare voedsel weggegooid! De kunstenaars van Toffe Peren gaan daar creatief mee om en maakten er zondag o.a. hapjes en drankjes. Locatie: iCOON, aantal deelnemers 30.

7. 19 augustus: Zoektocht naar eetbare vruchten in de duinen, Joost de Kurver

Onder leiding van bioloog Joost de Kurver maakten we weer een wandeling door de Van Dikxhoondriehoek. Het kon niet op: rozenbottels, vlierbessen, bramen en de vrucht van de duinroos. Joost wees ook op veel kleine details waar je, wandelend door de duinen, aan voorbij gaat. En hij gaf handige tips voor het gebruik. Judasoren, erg geliefd in restaurants. Hopplanten, essentieel bij de bierbereiding. Locatie: Van Dikxhoordriehoek, aantal deelnemers 24.

8. 26 augustus – 7 oktober expositie selectie ETEN ANDERS in KUZ-huis

In deze tentoonstelling gaven 20 regionale kunstenaars en dichters hun visie op de veranderingen in onze eetgewoontes. Hoe aten we vroeger? Hoe eten we nu, en hoe doen we dat in de nabije toekomst? Hoe gaan we om met voedselschaarste, dierenwelzijn en de gevolgen van klimaatverandering? Een serieus probleem, uitgewerkt op een, veelal luchtige, manier. QR-codes brachten de kunstwerken tot leven. Locatie: KUZ-huis, aantal bezoekers niet bekend

9. 17 september ETEN ANDERS-festival

Op een mooie zondagmiddag presenteerden we in de tuin van Chateau du Lac het boekje ETEN ANDERS. De dichters, kunstenaars en receptenbedenkers brachten de inhoud zelf tot leven. Het werd een wervelende show met korte livepresentaties en videoprojecties. Van alles kwam langs: van humoristisch schilderwerk over het eten van insecten, tot een recept voor een smakelijke groenteburger. Van een serieus gedicht over de nadelige gevolgen van onze voedselconsumptie voor het milieu, tot een lichtvoetig filmpje over eetbare bloemen. Alles afgewisseld met optredens van singer-songwriter Elaine Dorlin en een proeverij bij een vegan-foottruck. Zie voor de waardering van de bezoekers BIJLAGE I: Jou mening telt! Locatie: Chateau du Lac, aantal bezoekers: 80.

10. Tekenen en schilderen met eetbare strandvondsten, Tineke Noordzij

De Hoekse kunstenares Tineke Noordzij begon de workshop met een gesprek over eetbare strandvondsten. Tineke: 'We staan er zelden bij stil dat veel van wat zij langs de vloedlijn vinden eetbaar is. Van zeewier, zeeraket, kwallen, krabjes, vissen, schaal- en schelpdieren, tot zeesterren en meeuwen.' Hierover ontstond aan het begin van de workshop een interessant gesprek. Vervolgens wisten de deelnemers deze eetbare strandvondsten onder Tinekes inspirerende begeleiding op een creatieve manier te verbeelden. Locatie: KUZ-huis, aantal deelnemers 6.

Alle activiteiten kregen ruimschoots aandacht in de lokale pers en op sociale media, met de focus op de inhoud. Van te voren en na afloop.

Wij werden gefinancierd door Cultuur Concreet.

Voor ons boekje kregen we een bijdrage vanuit Bewonersinitiatieven.

